

15/6/2012 TARİHLİ ve
2012/3305 SAYILI
YATIRIMLARDA DEVLET
YARDIMLARI HAKKINDA
KARAR^{1,2}

Bakanlar Kurulu Kararı		Yayımlandığı Resmi Gazete	
Karar Tarihi	Karar Sayısı	Tarihi	Sayısı
15/6/2012	2012/3305	19/6/2012	28328
Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Düzenlemeler			
2/10/2012	2012/3802	13/10/2012	28440
28/1/2013	2013/4288	15/2/2013	28560
27/5/2013	2013/4763	30/5/2013	28662
27/1/2014	2014/6058	9/5/2014	28995
30/6/2014	2014/6588	6/8/2014	29080
15/12/2014	2014/7273	5/3/2015	29286
16/3/2015	2015/7496	8/4/2015	29320
20/8/2015	2015/8050	27/8/2015	29458
9/11/2015	2015/8216	19/11/2015	29537
29/2/2016	2016/8715	8/4/2016	29678
7/9/2016	2016/9139	5/10/2016	29848
13/2/2017	2017/9917	22/2/2017	29987
24/4/2017	2017/10111	3/5/2017	30055
17/7/2017	2017/10585	17/8/2017	30157
25/12/2017	2017/11175	30/12/2017	30286
16/10/2017	2017/11133	20/01/2018	30307
17/1/2018	2018/11297	22/2/2018	30340
9/4/2018	2018/11651	28/4/2018	30405
14/5/2018	2018/11816	22/6/2018	30456
4/6/2018	2018/11930	22/6/2018	30456
13/9/2018	91	14/9/2018	30535
8/11/2018	323	9/11/2018	30590
27/2/2019	798	28/2/2019	30700
6/8/2019	1402	7/8/2019	30855
8/5/2020	2501	9/5/2020	31122
20/8/2020	2846	21/8/2020	31220

1: Dayanak:

Karar Sayısı : 2012/3305

Ekli “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”ın yürürlüğe konulması; Ekonomi Bakanlığının 15/6/2012 tarihli ve 43145 sayılı yazısı üzerine, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun 2 nci, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Kanunun geçici 80 inci,29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Kanunun 13 üncü ve geçici 30 uncu, 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci ve 26 ncı maddeleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 15/6/2012 tarihinde kararlaştırılmıştır. 2:2012/3305 sayılı Kararda, 21/8/2020 tarihine kadar gerçekleştirilen değişiklikler, bilgi amaçlı olmak üzere, anılan metne dercedilmiştir.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Amaç

MADDE 1 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Kararın amacı; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma- geliştirme içeriği yüksek bölgesel yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesine, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Kararın uygulanmasında;

- a) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Aracı kurum: Faiz veya kâr payı desteğini uygulayacak kamu bankaları dâhil olmak üzere bankaları ve finansal kiralama şirketlerini,
- b) AR-GE yatırımı: Yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş araştırma ve geliştirme çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımları,
- c) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
- ç) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- d) (Mülga:RG-7/8/2019-30855)
- e) Çevre yatırımı: Doğrudan ticari mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesislerin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesine veya yok edilmesine yönelik yatırımları,
- f) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Genel Müdürlük: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,
- g) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Komisyon: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde Bakan onayı ile oluşturulan Stratejik Yatırımları Değerlendirme Komisyonunu,
- ğ) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Muhasebe birimi: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı muhasebe birimini,
- h) Sabit yatırım tutarı: Arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcaması kalemlerinin toplamını,
 - 1) Teşvik belgesi: Yatırım teşvik belgesini,
 - i) Ürün: Teşvik belgesine konu yatırımla elde edilmesi amaçlanan asıl işlem görmüş imalat sanayi ürün veya ürünlerini,
 - j) Yatırımcı: Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişileri,
 - k) Yerel birimler: Kalkınma Ajansları, sanayi odaları ve Bakanlıkça görevlendirilecek diğer odaları,
 - l) (Ek:RG-7/8/2019-30855)Öncelikli Ürün Listesi: Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek, orta-yüksek ve yüksek teknolojili sektörlerdeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan listeyi,
 - m) (Ek:RG-7/8/2019-30855)Program Değerlendirme Komitesi: Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi,
 - n) (Ek:RG-7/8/2019-30855)Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı: Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere ilişkin yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından uygulama usul ve esasları belirlenerek yürütülecek olan destek programını ifade eder.

Bölgeler

MADDE 3 - (1) Bu Karar kapsamında yer alan desteklerin uygulanması açısından iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak EK-1'de belirtilen altı bölgeye ayrılmıştır.

Teşvik sistemi ve destek unsurları

MADDE 4 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855)Teşvik sistemi; genel, bölgesel ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşur.

(2) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Genel teşvik uygulamaları: Bölgesel ve stratejik yatırımlar ile EK-4'te yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için EK-4'te öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, 5 inci maddede belirtilen sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti.

b) Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.

c) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği (tersanelerin gemi inşa yatırımları için).

(3) Bölgesel teşvik uygulamaları: EK-2B'de iller itibarıyla karşılarında numaraları belirtilen sektörler, EK-2A'da ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti.

b) KDV istisnası.

c) Vergi indirimi.

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği.

d) Yatırım yeri tahsis.

e) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Faiz veya kâr payı desteği (3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerdeki yatırımlar için).

f) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

g) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

(4) (*Mülga:RG-7/8/2019-30855*)

(5) Stratejik yatırımlar: 8 inci maddedeki kriterleri sağlayan yatırımlar bölge farkı gözetilmeksizin aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti

b) KDV istisnası.

c) Vergi indirimi.

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği.

d) Yatırım yeri tahsis.

e) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Faiz veya kâr payı desteği .

f) KDV iadesi.

g) (*Değişik: RG-7/8/2019-30855*) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için).

ğ) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için).

(6) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Üçüncü ve beşinci fıkralar kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde genel teşvik uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

MADDE 5 - (1) Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ancak, desteklerden yararlanacak yatırımların varsa 8 inci maddede veya ekli listelerde belirlenen asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.

(2) (*Değişik:RG-22/6/2018-30456*) Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölgelerde asgari beşyüzbin Türk Lirası, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise asgari üçyüzbin Türk Lirası olması gerekir.

(3) Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamaz.

Müracaat

MADDE 6 - (1) (*Değişik:RG-5/10/2016-29848*) Teşvik belgesi müracaatları, tebliğle belirlenecek bilgi ve belgelerle Bakanlığa yapılır. Ancak, genel ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan ve sabit yatırım tutarı onmilyon Türk Lirasını aşmayan, tebliğle belirlenecek yatırımlar için yatırımcının tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

(2) (*Değişik:RG-5/3/2015-29286*) (*Mülga:RG-14/9/2018-30535*)

(3) İlgili yerel birimlerce, teşvik belgesi ile ilgili olarak yapılacak işlemler için tebliğle belirlenen ücretlerin dışında ilave hiçbir ücret talep edilemez.

Teşvik belgesi düzenlenmesi

MADDE 7 - (1) Yatırımların bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanabilmesi için, makroekonomik programlar ve arz-talep dengesi dikkate alınarak yapılacak sektörel, malî ve teknik değerlendirmeler çerçevesinde projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

(2) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

(3) Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmez.

Stratejik yatırımlar

MADDE 8 - (1) Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

a) Asgari sabit yatırım tutarının ellimilyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).

b) Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.

c) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması.

ç) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının ellimilyon ABD Dolarının üzerinde olması.

(2) Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda birinci fıkranın (ç) bendi hükmü, rafineri ve petrokimya yatırımlarında ise (c) bendi hükmü aranmaz.

(3) Bu konuda Bakanlığa yapılacak müracaatlar Komisyon tarafından incelenerek değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir.

(4) (*Değişik:RG-21/08/2020-31220*) EK-4'te belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile altına dayalı entegre madencilik yatırımları bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(5) (*Mülga:RG-7/8/2019-30855*)

(6) (*Ek:RG-7/8/2019-30855*) Program Değerlendirme Komitesi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretimine ilişkin olan ve Tebliğle belirlenecek kriterleri sağlayan yatırım projelerinden uygun gördüklerinin, stratejik yatırım olarak desteklenmesine karar verebilir. Bu yatırımların, 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında yer alan destek unsurlarının hangilerinden yararlandırılacağı, Program Değerlendirme Komitesi tarafından belirlenir. Bu yatırımlar için birinci fıkradaki koşullar ve üçüncü fıkradaki Komisyon değerlendirmesi aranmaksızın teşvik belgesi düzenlenir.

Gümrük vergisi muafiyeti

MADDE 9 - (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muafıdır.

(2) Teşvik belgesi kapsamında otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça, gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir.

(3)Bakanlık, sektörel kısıtlamaları göz önüne alarak;
a) İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ile İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizatın teşvik belgesi kapsamına alınmasını,
b) Kullanılmış komple tesisin proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda ithalini, uygun görebilir.

(4)Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat ithal edilemez.

(5)Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ithalat işlemleri yapılır. İthalat işlemleri ile ilgili olarak yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(6)(Değişik:RG-8/4/2015-29320) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Bakanlığın görüşüne istinaden Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilebilecek teminat süresi altı ay olup, sürenin başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Bu süre içerisinde teşvik belgesinin düzenlenmemiş olması halinde süre bitimini müteakip üç ay içerisinde süre uzatımı için doğrudan Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Verilecek ek sürenin başlangıcı bir önceki sürenin bittiği tarihtir. Teminatın çözümü için, teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir.

(7) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Otomobil üretimine yönelik olarak asgari yüzbin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara motor silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olan otomobil ithaline izin verilebilir. Hibrit ve/veya elektrikli otomobil üretimine yönelik yatırımlarda bu fıkra kapsamında izin verilen toplam ithalat miktarının azami yüzde onuna kadar motor silindir hacmi 2.500 cm³'e kadar olan otomobil ithaline izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam otomobil sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin yüzde onbeşini aşamaz. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin yüzde onbeşi kadar daha (Motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda otomobil kapasitesi dikkate alınır.) yukarıda belirtilen silindir hacmine kadar ilave otomobil ithaline izin verilebilir

(8) (Mülga:RG-21/08/2020-31220)

(9) (Ek: RG-28/2/2019-30700) Bakanlıkça görevlendirilecek en az iki en fazla üç personelin kullanılmış komple tesisin bulunduğu ülkede yapacakları ekspertizlerde ulaşım giderleri yatırımcı tarafından karşılanır.

KDV istisnası ve iadesi

MADDE 10 - (1) (Değişik:RG-22/2/2017-29987) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları KDV'den istisna edilebilir. Aynı hüküm, teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemleri ile makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

(2) Sabit yatırım tutarı beşyüzmilyon Türk Lirasının üzerindeki stratejik yatırımlar kapsamında yapılacak bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

Faiz veya kâr payı desteği (Değişik:RG-07/08/2019-30855)

MADDE 11 - (1) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) Talep edilmesi halinde, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar ile AR-GE ve çevre yatırımları kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının;

a) 3 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde üç puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

b) 4 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde dört puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

c) 5 inci bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

ç) 6 ncı bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

d)(Değişik:RG-07/08/2019-30855) Bölge ayrımı yapılmaksızın tüm bölgelerde gerçekleştirilecek Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yatırım konusu ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise on puanı, diğerlerinde sekiz puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı; diğer stratejik yatırımlar, AR-GE yatırımları ve çevre yatırımları için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

e) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, üçüncü fıkrada belirtilen faiz veya kâr payı desteği tutarından düşük olmamak ve sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçmemek kaydıyla 17 nci maddenin birinci fıkrasının (t) bendi kapsamındaki yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz ve dövize endeksli kredilerde üç puanı,

(Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir.

(2) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Faiz veya kâr payı desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kâr payı ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz veya kâr payı desteği öngörülebilir.

(3) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz veya kâr payı desteği tutarları 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde sırasıyla birmilyon, birmilyonikiyüzbin, birmilyondört yüzbin ve birmilyonsekiyüzbin Türk Lirasını geçemez.

(4) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, bölge ayrımı olmaksızın AR-GE ve çevre yatırımlarında birmilyonsekiyüzbin Türk Lirasını, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, diğer stratejik yatırımlarda ise sabit yatırım tutarının yüzde beşini aşmamak kaydıyla ellimilyon Türk Lirasını geçemez.

(5)(Değişik:RG-9/5/2014-28995) (Değişik:RG-8/4/2015-29320) (Değişik:RG-8/4/2016-29678) (Mülga:RG-5/10/2016-29848)

(6) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz veya kâr payı desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.

(7) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/08/2020-31220)17 nci maddenin birinci fıkrasının (n) bendi kapsamına giren yatırım konularındaki kullanılmış komple tesis hariç olmak üzere kullanılmış makine ve teçhizat ile belediyelerin yapacağı yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği uygulanmaz.

(8)(Değişik:RG-7/8/2019-30855) Aynı teşvik belgesi kapsamındaki yatırım için faiz veya kâr payı desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla aracı kurum talepte bulunamaz. Ancak, stratejik yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla aracı kurum talepte bulunabilir.

(9) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya anapalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Bakanlığa bildirilir ve Bakanlıkça faiz veya kâr payı desteği ödemeleri durdurulur. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Bakanlığa bildirilmesi halinde, bildiri takip eden dönemler için faiz veya kâr payı desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksaması halinde faiz veya kâr payı desteği ödemesine son verilir.

(10) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının teşvik belgesinde faiz veya kâr payı desteğinin öngörülmüş olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, miktar ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz veya kâr payı desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde faiz veya kâr payı desteği uygulaması durdurulur.

(11) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Aracı kurum, faiz veya kâr payı desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullanılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı

dışında kullanıldığıının tespiti halinde, Bakanlıkça ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uyguladığı faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle Bankaca tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise ödenen faiz veya kâr payı desteği miktarına itfa planının düzenlenmesinde uygulanan faiz veya kâr payı üzerinden tespit edilen tutarın beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Bakanlıkça;

a) Bankalar için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak,

b) Finansal kiralama şirketleri için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak, geri alınır.

(12) Aracı kurumların uyguladıkları faiz veya kâr payı oranları, bölgelere göre belirlenen faiz desteği puanının altına düştüğünde, aracı kurumun uyguladığı oran dikkate alınır.

Sigorta primi işveren hissesi desteği

MADDE 12 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla;

a) Komple yeni yatırımlarda, teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan,

b) Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırım ile ilave edilen, istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlık bütçesinden karşılanır.

(2) (Değişik: RG-9/5/2014-28995) (Değişik: RG-8/4/2015-29320) (Değişik: RG-8/4/2016-29678) (Değişik: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda söz konusu destek aşağıda belirtilen sürelerde uygulanır.

Bölgeler	Uygulama Süresi
1	2 yıl
2	3 yıl
3	5 yıl
4	6 yıl
5	7 yıl
6	10 yıl

(3) Stratejik yatırımlar için bu destek 6 ncı bölgede on yıl, diğer bölgelerde 7 yıl süreyle uygulanır.

(4) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Yararlanılan sigorta primi işveren hissesi desteğinin tutarı, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarını geçemez.

Bölgeler	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı(%)
1	10
2	15
3	20
4	25
5	35

(5) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Stratejik yatırımlarda sigorta primi işveren hissesi desteğinin miktarı 1, 2, 3, 4 ve 5 inci bölgelerde sabit yatırım tutarının yüzde on beşini geçemez. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda bu kısıt uygulanmaz.

(6) İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile

Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(7)(Değişik:RG-8/4/2015-29320) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlıkça karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi yatırıma başlama tarihinden itibaren en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Ancak, yatırım süresi ve sözleşmesi devam eden yatırımlar da dahil olmak üzere Savunma Sanayii Başkanlığı ile imzalanan sözleşmeye istinaden gerçekleştirilecek projelerde bu destek yatırıma başlama tarihinden itibaren sözleşme süresi sonuna kadar uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir. Maden arama yatırımlarında ise, bu desteğin uygulanmasına ikinci fıkrada belirtilen süreler dikkate alınarak tamamlama vizesi yapılmadan önce de başlanabilir.

(8)Bu desteğin uygulanacağı teşvik belgesi kapsamındaki yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

(9)Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak aktarımlarla ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(10) (Ek:RG-21/08/2020-31220) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat aşamasında talep edilmesi halinde, vergi indiriminden yararlanılmamak kaydıyla, dördüncü ve beşinci fıkrada belirtilen oranlar 15 inci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen yatırıma katkı oranının yarısı kadar artırılarak uygulanır.

Sigorta primi desteği

MADDE 13 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölgede; stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip on yıl süreyle işveren adına Bakanlık bütçesinden karşılanabilir. Bu destek, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için, 6 ncı bölge dışında kalan bölgelerde, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise yedi yıl, diğerlerinde ise beş yıl süreyle sağlanabilir.

(2) Bu destekten yararlanabilmesi için, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve Bakanlıkça karşılanmayan işçi hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. Bu destekten yararlanan yatırımcı tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(3)12 nci maddenin sekizinci fıkrasında yer alan hüküm sigorta primi desteği için de uygulanabilir.

Gelir vergisi stopajı desteği

MADDE 14 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölge ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için bu destek, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise azami beşyüz, diğerlerinde ise azami üçyüz çalışan için uygulanır

(2) Yatırımın tamamlanamaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulaması nedeniyle terkin edilen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

(3) Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanır.

(4) Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise kalan süre kadar devralan yararlanır.

Vergi indirimi

MADDE 15 - (1) (Değişik: 5/10/2016-29848) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda, 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesi çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi, öngörülen yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar aşağıda belirtilen oranlarda indirimli olarak uygulanır.

Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
1	15	50
2	20	55
3	25	60
4	30	70
5	40	80
6	50	90

(2)(Değişik: RG-9/5/2014-28995) (Değişik: RG-8/4/2015-29320)(Değişik: RG-8/4/2016-29678) (Mülga: RG-5/10/2016-29848)

(3)Stratejik yatırımlar için tüm bölgelerde uygulanacak vergi indirimi oranı yüzde doksan ve yatırıma katkı oranı yüzde ellidir.

(4) Bu maddenin uygulamasında yatırıma katkı tutarı, indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranını ifade eder.

(5)(Değişik: RG-5/10/2016-29848) Bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının yüzde seksenini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir.

(6)Arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tâbi olmayan diğer harcamalar ile 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmesine bağlı olarak yapılan yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

(7)İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanmaz.

(8) (Ek:RG-6/8/2014-29080) (Mülga:RG-7/8/2019-30855)

Yatırım yeri tahsisi

MADDE 16- (1) (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bakanlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir.

(2) 15 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yatırımlara yatırım yeri tahsis edilmez.

Öncelikli yatırım konuları

MADDE 17 - (1) Aşağıda belirtilen yatırım konuları 5 inci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilir. Ancak bu yatırımlar, 6 ncı bölgede yer almaları halinde bulunduğu bölge desteklerine tabidir.

a) (Değişik:RG-20/1/2018-30307) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar.

b) (Mülga:RG-21/08/2020-31220)

c) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre orta yüksek ve yüksek teknolojik sanayi sınıfında yer alan ürünlere yönelik test merkezi yatırımları.

ç)(Değişik:RG-9/5/2014-28995)Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları.

d) Mülga:RG-21/08/2020-31220)

e) (Mülga:RG-8/4/2015-29320)

f) (Değişik:RG-8/4/2015-29320) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar.

g) Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç).

ğ) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-9/5/2014-28995) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakım evleri, okul öncesi eğitim, ilkökul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları.

h) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Bakanlık, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar.

ı) (Ek:RG-15/2/2013-28560) Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamaları, aktarma organları/aksamaları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar.

i) (Ek:RG-15/2/2013-28560) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları .

j) (Ek:RG-9/5/2014-28995) (Değişik:RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) EK-4'te yer alan "Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar" hariç olmak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık asgari 500 ton eşdeğer petrol (TEP) enerji tüketimi olan mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, mevcut durumuna göre en az yüzde onbeş oranında enerji tasarrufu sağlayan enerji verimliliğine yönelik yatırımlar.

k) (Ek:RG-9/5/2014-28995) Atık ısı kaynaklı olarak, bir tesisteki atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar (doğal gazla dayalı üretim tesisleri hariç).

l) (Ek:RG-9/5/2014-28995) Asgari 50 milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları.

m) (Ek:RG-6/8/2014-29080) Karbon elyaf üretimine veya karbon elyaf üretimi ile birlikte olmak kaydıyla karbon elyaftan mamul kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar.

n) (Ek:RG-8/4/2015-29320) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar (US-97 Kodu: 2423, 30, 32, 33 ve 353).

o) (Ek:RG-8/4/2015-29320) Maden Kanununa istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları.

ö) (Ek:RG-19/11/2015-29537) Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları.

p) (Ek:RG-8/4/2016-29678) Direk soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.

r) (Ek:RG-3/5/2017-30055) Lisanslı depoculuk yatırımları.

s) (Ek:RG-3/5/2017-30055) Nükleer enerji santrali yatırımları.

ş) (Ek:RG-17/8/2017-30157) Araştırma ve referans laboratuvarı, tüketici güvenliği ve enfeksiyon hastalıkları referans laboratuvarı, ilaç ve tıbbi cihaz analiz ve kontrol laboratuvarı ile deney hayvanları üretim test ve araştırma merkezi birimlerinin yer aldığı laboratuvar kompleksi yatırımları.

t) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 25 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini de ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) sera yatırımları.

u) (Mülga:RG-21/8/2020-31220)

ü) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımlar.

v) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 100 kişi ve üzeri kapasiteli yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri ve esenlik tesisi (wellness) yatırımları.

y) (Ek:RG-22/6/2018-30456) EK-6'da yer alan yatırım konularında gerçekleştirilecek asgari 500 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

z) (Ek:RG-21/8/2020-31220) Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.

Alt bölge desteğinden yararlanacak yatırımlar⁽¹⁾

MADDE 18 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamaları halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

a) (Değişik: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Yatırımın organize sanayi bölgesinde gerçekleştirilmesi veya endüstri bölgesinde (imalat sanayine yönelik yatırımlar) gerçekleştirilmesi. Bu kapsamda desteklenen yatırımlar için beşinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

b) Yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

(2) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu madde kapsamında 6 ncı bölgede gerçekleştirilecek bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek, vergi indirimi desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.

(3) (Ek: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojlili sanayi sınıfında yer alan ürünlerden EK-6'da belirtilenlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ili hariç olmak üzere 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır. Bu kapsamda düzenlenecek teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım tutarı 1 inci bölge ve 2 nci bölgelerde 1 milyon TL, diğer bölgelerde ise 500 bin TL'dir. Ancak, İstanbul İlinde organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere, bu fıkroda belirtilen konularda gerçekleştirilecek asgari 5 milyon TL tutarındaki yatırımlara 1 inci bölgedeki bölgesel destekler uygulanır.

(4) (Mülga:RG-21/8/2020-31220)

(5) (Ek:RG-21/8/2020-31220) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında, EK-7'de yer alan 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ilçenin bulunduğu ilin bir alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden; söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ise bulunduğu ilin iki alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden yararlanır. Ek-7'de yer alan 5 inci bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara 6 ncı bölgeye sağlanan bölgesel destekler, söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara ise ikinci fıkra hükümleri de uygulanmak üzere 6 ncı bölge destekleri uygulanır. Bu fıkra hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırımlar sigorta primi desteği ve gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanamazlar.²

AR-GE ve çevre yatırımları

MADDE 19 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) AR-GE ve çevre yatırımları; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz veya kâr payı desteğinden yararlandırılır. Söz konusu yatırımlar, 6 ncı bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilir.

Yerel birimlerce yapılacak işlemler

MADDE 20 - (1) Yerel birimlere yapılan teşvik belgesi müracaatlarından uygun görülenler için yerel birim tarafından teşvik belgesi hazırlanır ve değerlendirilmek üzere Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça uygun görülen teşvik belgeleri onaylanarak ilgili yerel birimlere gönderilir.

(1) Bu madde başlığı "Bir alt bölge desteğinden yararlanacak yatırımlar" iken, 7/9/2016 tarihli ve 2016/9139 sayılı Kararın 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

² 20/8/2020 tarihli ve 2846 sayılı Kararın 18 inci maddesi uyarınca 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 22 nci ve 23 üncü maddeleri dışındaki işlemler, teşvik belgesini düzenleyen ilgili yerel birimlerce sonuçlandırılır.

(3) Tamamlama vizesi yapılacak yatırımlarla ilgili olarak yerel birimler, söz konusu yatırımların gerçekleşmelerini tespit ederek tebliğle belirlenecek formatta Bakanlığa bildirir. Bakanlığın uygun görüşü alınmadan tamamlama vizesi işlemleri tekemmül etmiş sayılmaz.

(4) Yerel birimler, teşvik belgeleri ile ilgili yapılacak işlemleri kadrolarında tam süreli olarak çalışan teknik/uzman personel aracılığıyla yürütmek zorundadırlar.

(5) Bu Karar hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen yerel birimlerin yetkilerine Bakanlıkça son verilir ve gerekli tedbirleri alıncaya kadar yeni görev verilmez.

(6) Kalkınma Ajansları, Bakanlıkça düzenlenen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların gerçekleşmelerini izleyerek gerçekleşme durumlarını altışar aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirirler.

Bütçeden yapılacak ödemeler

MADDE 21 - (1) Yatırımların desteklenmesi için her yıl bütçe kanunu ile ayrılan ödenek çerçevesinde ilgili mevzuatında öngörülen usul ve esaslar uyarınca aşağıda belirtilen ödemeler yapılabilir.

a) Bu Karar uyarınca yapılacak ödemeler.

b) Önceki dönemlere ait ilgili Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca ödenmesi gereken yatırım ve işletme kredilerine ait bakiye tutarlar.

c) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak daha önceki kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde ödenmesi gereken destek unsurlarına ait tutarlar.

ç) (Mülga:RG-14/9/2018-30535)

d) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak açılmış davaların aleyhte sonuçlanması nedeniyle ödenmesi gereken tutarlar ile yargılama ve cebri icra giderleri.

(2) Bakanlıkça yapılacak ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla gerçekleştirilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 22 - (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç veya kiralınması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olmaları halinde serbesttir.

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın, teminini müteakip beş yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması ve işletmenin asgari beş yıl süreyle faaliyette bulunmuş olması şartıyla, Bakanlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

(3) Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte;

a) Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,

b) Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,

c) İhracı,

ç) Kiralanması,

Bakanlığın iznine tabidir.

(4) Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler geri alınmaz. Ancak, yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuat çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

(5) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satılması veya satılmasına sebebiyet verilmesi halinde konu hakkında en kısa sürede Bakanlığa bilgi verilir. Bu durumda, satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve KDV ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Satış dolayısıyla yatırım tutarında meydana gelen azalma nedeniyle kullanılabilir azamî kredi tutarında azalma oluşması durumunda fazladan kullanılan krediye tekabül eden faiz veya kâr payı desteği 11 inci madde çerçevesinde, tahsil edilmeyen Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi ise ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

(6) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması koşuluyla diğer bir yatırımcıya herhangi bir ücret alınmaksızın geçici olarak verilmesi veya kiralanması Bakanlığın iznine tabidir.

(7) Teşvik belgesine konu yatırımlardan tamamlama vizesi ve belgede kayıtlı özel şartların vizesi yapılabilecek durumda olanlar için, yatırımcıların cebrî icra takiplerine konu olması veya iflas masasına girmesi durumunda; yatırımcı, icra organı veya iflas organı tarafından icra ile satışın veya iflasın kesinleşme tarihinden önce talep edilmesi hâlinde, Bakanlıkça teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, satışın kesinleşmesi hâlinde kesinleşme tarihi itibarıyla varsa satış için gerekli süreleri doldurmamış olan makine ve teçhizata yönelik olarak yararlanılan destekler ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(8) Yatırımcının ilgili kanun hükümlerine göre tasfiyeye girmesi hâlinde, ilgili tasfiye kurulunun veya organının talebi üzerine yedinci fıkra hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Yatırımların nakli

MADDE 23 - (1) *(Değişik:RG-7/8/2019-30855)* Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekir. Ancak, Bakanlıktan izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınabilir. Bulunduğu bölgeden daha az destek alan üst bölgelere, aynı bölgede bulunan OSB'den OSB dışına veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, taşındığı bölgenin yararlandığı desteği aşan kısım ile taşındığı bölgede bulunmayan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir.

(2) Tamamlanmış yatırımlardan beş yıllık süreyi doldurmuş ancak tamamlama vizesi yapılmamış olanlar, taşınma öncesinde Bakanlığa müracaat ederek tamamlama vizesini yaptırır. Bu kapsamdaki yatırımların yer değişikliği talepleri, taşınma sonrasında da uygun görülebilir.

(3) Genel teşvik uygulamasından yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

MADDE 23/A- *(Ek: RG-22/2/2017-29987) (Mülga: 25/1/2018-30312)*

Yatırım süresi ve tamamlama vizesi

MADDE 24 - (1) *(Değişik: RG-9/11/2018-30590)* Yatırımın başlangıç tarihi, teşvik belgesi için Bakanlığa veya ilgili yerel birime müracaat tarihidir.

(2) *(Değişik:RG-22/6/2018-30456)* Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülen sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi hâlinde, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir. Bu şekilde hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanabilir. Bu Karar kapsamında düzenlenen ve ek süre verilmiş olan sabit yatırım tutarı on milyar Türk Lirası ve üzerindeki stratejik yatırımlara ilişkin teşvik belgelerine, talep edilmesi halinde ek süre dahil teşvik belgesinde kayıtlı sürenin yarısı kadar daha ilave süre verilebilir.

(3) İlgili mevzuatı gereği kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi diğer belgelerin temin edilememesi veya kamu kurum ve kuruluşlarının uygulamaları sonucu yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri, yatırım süresi içerisinde gerçekleşecek mücbir sebep veya fevkalade hâl durumu nedeniyle yatırımın belgede kayıtlı süre içerisinde gerçekleştirilemediğinin yatırımcılar tarafından tevsik edilmesi hâlinde Bakanlıkça bu durum göz önünde bulundurulurak ilave süre verilebilir.

(4) Yatırımcı, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen yerel birime veya Bakanlığa müracaat eder. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi ve daha sonra teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması durumunda geçen süreden kaynaklanan cezanın sorumluluğu yatırımcıya aittir.

(5) *(Değişik:RG-21/8/2020-31220)* Bakanlıkça, yatırımların tamamlama vizesi işlemleri için Kalkınma Ajansları, ticaret ve sanayi odaları, Bakanlık İl Müdürlükleri, sanayi odaları, veya yatırım bulunduğu il valiliği görevlendirilebilir.

(6) Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dahil olmak üzere tamamlama vizesi işlemleri, tebliğ ile belirlenen bilgi ve belgelere ilave olarak yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek tamamlama ekspertiz raporuna istinaden de yapılabilir.

(7) (Ek:RG-6/8/2014-29080) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Kamu kurum ve kuruluşları adına genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım tutarı şartı ve yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaz.

(8) (Ek: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Karar ve daha önceki kararlar kapsamındaki tüm teşvik uygulamalarına istinaden düzenlenmiş ve tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri için asgari yatırım tutarı ve yatırımın bütünlüğü açısından yatırım süresi içerisinde tamamlanmayan yatırımlar kapsamında, tamamlama vizesi aşamasına kadar yapılan yatırım harcamaları, teşvik belgesi kapsamında yer alan destek unsurlarından yararlandırılmamak kaydıyla, tamamlama vizesi esnasında teşvik belgesi kapsamında değerlendirilebilir.”

(9) (Ek: RG-5/10/2016-29848) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere, otel yatırımlarından, yatırım tamamlama vizesi esnasında turizm işletme belgesi ibraz edilemeyen, ancak otel işletmesi olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan yatırımlara ait teşvik belgelerinin tamamlama vizeleri, belgenin genel teşvik sistemine dönüştürülmesi suretiyle yapılabilir.

(10) (Ek:RG-9/11/2018-30590) (Değişik:RG-07/08/2019-30855) Genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi, firmanın teşvik belgesine konu yatırıma ilişkin ilgili kurum tarafından düzenlenen geçici kabul belgesinin tasdikli sureti ile asgari sabit yatırım tutarının sağlandığına ilişkin tebliğle belirlenen yeminli mali müşavir raporunu Bakanlığa ibraz etmesi halinde yapılmış sayılır. Tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine teçhizatın satışı serbest olup, Bakanlıkça ilave herhangi bir işlem yapılmaz. Bu kapsamda, güneş enerjisi santrali yatırımlarına ait yatırım teşvik belgeleri için finansal kiralama işlemleri hariç olmak üzere 22 nci maddeye istinaden devir işlemi yapılmaz. Bu hüküm kapsamında işlem yapılan teşvik belgesinin kısmen veya tamamen iptalini gerektirecek bir durumun ortaya çıkması veya tespiti halinde 28 inci madde hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Bu hüküm daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

Belge zayii

MADDE 25 - (Mülga:RG-14/9/2018-30535)

Uygulama

MADDE 26 - (1) Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanması zorunludur.

(2) Bakanlık, tebliğler ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik bazı işlemleri diğer kurum ve kuruluşlar aracılığı ile yürütebilir.

Yetki ve denetim

MADDE 27 - (1) Bu Kararın uygulanmasını teminen Bakanlık;

a) Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, talimat vermeye,

b) Makroekonomik politikalar ve gelişen şartları göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaya ve bu yönde düzenlemeler yapmaya,

c) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlardan gerekli görülen her türlü ilave bilgi, belge, görüş, izin, ruhsat vb. istemeye,

ç) Bu Kararda öngörülen hâller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, görüş vermeye, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarının varlığı hâlinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları çözmeye,

d) Teşvik belgesinde öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya, yetkilidir.

(2) Denetim sırasında, denetim görevlilerinin yatırımla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi inceleme taleplerinin karşılanması, talep edilmesi halinde belgelerin onaylı örneklerinin verilmesi ve mahallinde incelemeye izin verilmesi zorunludur.

Müeyyide

MADDE 28 - (1) Bu Karar ile uygulama mevzuatında belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, diğer kurum, kuruluş veya firmalara karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle icra veya iflas yoluyla yapılan işlemler de dâhil belge kapsamındaki makine ve teçhizatı öngörülen

sürelerden önce satan veya satılmasına sebebiyet veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan, belirlenen asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri bu maddenin ikinci fıkraya hükmü saklı kalmak kaydıyla iptal edilir.

(2) Yatırımcının mükellefiyetlerini kısmen yerine getirmediği ancak, belge iptalinin de gerektirdiği durumlarda belge kapsamında sağlanan desteklerden bir kısmı müeyyide uygulanarak geri alınır.

(3) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde sağlanan destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

(4) Yatırımcının mükellefiyetlerini yerine getirmemesi hâlinde uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralama konusuna makine ve teçhizata tekabül eden bölümü, kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanabilir.

Diğer desteklerden yararlanma

MADDE 29 - (1) *(Değişik:RG-15/02/2013-28560) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)* Bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden yararlanan yatırımlar, sübvansiyonlu krediye faiz veya kâr payı desteği sağlanmaması kaydıyla, bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlandırılabilir. Bu imkân daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır.

(2) *(Ek:RG-7/8/2019-30855)* Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, ilgili mevzuatları uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenebilir. Bu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 30 - (1) 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- *(Ek: RG-5/10/2016-29848)* (1) Talep edilmesi halinde, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere, aynı işyeri sicil numarasında birden fazla azami prim tutarı içeren belge kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması birlikte yapılabilir. Bu durumda, ilgili işyeri sicil numarasında yararlanan azami prim tutarı toplamı, destek uygulaması yapılan belgelerdeki azami prim tutarlarının toplamı alınmak suretiyle belirlenir.

Sonuçlandırılmamış müracaatlar

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kararın yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış müracaatlar, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Karar çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, yeni teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaatlar, talep edilmesi halinde bu Karara istinaden değerlendirilir.

Daha önceki kararlara ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin dayandığı karar ve ilgili diğer kararlar çerçevesinde devam olunur. Ancak, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 1/1/2012 tarihinden bu Kararın yayımı tarihine kadar geçen dönemde yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri, talep edilmesi halinde bu Kararın lehte olan hükümlerinden yararlanır.

(2) *(Ek:RG-6/8/2014-29080)* Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesine devri halinde, söz konusu makine ve teçhizat için devralan yatırımcı, genel teşvik uygulamaları dışındaki diğer desteklerden yararlanamaz. Ancak, aynı yatırımcıya ait belgeler arası devir işlemlerinde, bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesinin müracaat tarihi ile belge tarihi arasında

diğer belge kapsamında temin edilen makine ve teçhizat için belgede kayıtlı desteklerin tamamı uygulanır.

(3) (*Değişik:RG-6/8/2014-29080*) 22 nci maddenin ikinci fıkrası ile 24 üncü maddenin ikinci ve yedinci fıkraları daha önceki kararlara istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerine de uygulanır. Bu hüküm, iptal edilmiş ancak ilgili kurumlarca müeyyide uygulanmamış veya müeyyide uygulanmasına rağmen henüz tahsil edilmemiş teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar için de geçerlidir.

(4) Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerinden Kaynak Kullanımını Destekleme Primi ihtiva edenlerin tamamlama vizesi işlemleri, ilgili banka tarafından fiziki, mali ve teknik inceleme yapılmak suretiyle tanzim edilmiş olan ve prim ödemesine esas teşkil eden raporlara istinaden doğrudan Bakanlıkça yapılabilir.

(5) Van ilinde gerçekleştirilecek olan yatırımlar için düzenlenmiş teşvik belgelerinden, ek süreler dâhil 23/10/2011 tarihi itibarıyla yatırım süresi bitmemiş olanlara, talep edilmesi halinde belgede kayıtlı süre kadar ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 3- (*Değişik:RG-5/3/2015-29286*) (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın (2014/7273) 2 nci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4- (*Ek:RG-8/4/2015-29320*) (*Değişik: RG-28/2/2019-30700*) (1) Bu Kararın 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasına istinaden teminatla ithalat işlemi yapılmış, ancak öngörülen süre içerisinde süre uzatımı için müracaat edilmemiş ve teminatı henüz irat kaydedilmemiş olan yatırımlar için, bu maddenin yayımını müteakip iki ay içerisinde Ticaret Bakanlığına süre uzatımı talebinde bulunulabilir. Bu hüküm, daha önceki Kararlara istinaden teminatla ithalat izni verilmiş yatırımlar için de uygulanır.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kararın (2015/7496) lehte olan hükümleri, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5- (*Ek:RG-8/4/2015-29320*) (*Mülga: RG-5/10/2016-29848*)

GEÇİCİ MADDE 6- (*Ek:RG-8/4/2016-29678*) (1) Güvenlik sorunları nedeniyle yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 1/6/2015 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden Yatırım Teşvik Belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen Belgede öngörülen orijinal süreyi geçmemek üzere talep edilmesi halinde ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 7- (*Ek:RG-8/4/2016-29678*) (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın (2016/8715) 1 inci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2015 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 8- (*Ek:RG-22/2/2017-29987*) (*Değişik:RG-30/12/2017-30286*) (*Değişik: RG-28/2/2019-30700*) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) (1) Bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında ;

a) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) 1/1/2017 ile 31/12/2021 tarihleri arasında gerçekleştirilecek bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi,

b)(*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için bölgesel ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9- (*Ek:RG-22/2/2017-29987*) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) (1) Bu Kararın EK-2B sayılı ve "İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI" başlıklı tablosunun 9 numaralı dipnotunun (f)

ve (g) bentleri ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 10- (Ek:RG-28/4/2018-30405) (1) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde bir veya birden fazla yatırımcı tarafından gerçekleştirilecek asgari 7.500 yatak kapasitesini haiz turizm yatırımları için; beşinci bölgede uygulanan bölgesel destek unsurlarının bu maddede belirtilmeyen hükümleri aynı kalmak üzere, aşağıdaki destek, oran, süre, miktar ve şartları uygulanabilir:

(a) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde seksenine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının Türk Lirası kredilerde yedi puanına kadarı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde üç puanına kadarı, Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde ilk on yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir. Faiz veya kâr payı desteği tutarı gerçekleşen sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçemez.

(b) Vergi indirimi desteği kapsamında yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş, vergi indirimi oranı yüzde doksan ve toplam yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde diğer faaliyetlerden elde edilecek kazançlar üzerinden kullanılabilir oranın yüzde yüz olarak uygulanır.

(c) Yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde, azami destek tutarı ve süresi aynı kalmak üzere sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaksızın yatırım dönemi içerisinde başlanabilir.

(ç) Sabit yatırım tutarı yüz milyon Türk Lirası ve üzerindeki teşvik belgeli yatırımlar kapsamında yapılacak bina inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

(2) Müstakil olarak belgelendirilmiş kongre ve sergi merkezi, golf tesisi, sağlıklı yaşam tesisi ve günübirlik tesisler de bu madde kapsamındaki desteklerden yararlanabilir.

(3) Yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarının en az yüzde onu oranında veya asgari beş milyon Türk Lirası tutarında harcama yapılması gerekir.

(4) Bakanlığa yapılacak teşvik belgesi ve tamamlama vizesi müracaatları, asgari 7.500 yatak kapasitesine ulaşılmasını müteakip topluca değerlendirilir. Yatırımların bitiş tarihi 31.12.2022 olup, mücbir sebep veya fevkalade haller dışında süre uzatımı yapılmaz. Bu madde kapsamında düzenlenen belgelerin tamamlama vizesinin yapılabilmesi için, bu tarihe kadar yatırımın tamamlanarak turizm işletme belgesinin alınması ve bu tarihi izleyen altı ay içinde müracaat edilmesi zorunludur.

(5) Yatırıma başlama şartının sağlanamaması veya 31.12.2022 tarihi itibarıyla yatırımın tamamlanamaması ve talep edilmesi halinde; konaklama yatırımlarında, bölgesel desteklerden yararlanma şartının sağlanması koşuluyla teşvik belgesinde kayıtlı destekler beşinci bölge desteklerine dönüştürülerek varsa fazladan yararlandırılan destekler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

GEÇİCİ MADDE 11- (Ek:RG-22/6/2018-30456) (1) 17 nci maddenin birinci fıkrasının (u) bendine istinaden 2018 takvim yılında düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilen yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 12- (Ek:RG-9/11/2018-30590) (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ve ek süre almamış teşvik belgelerinin süresi 24 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmaksızın teşvik belgesinde kayıtlı orijinal sürenin yarısı kadar uzatılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 13- (Ek:RG-7/8/2019-30855) (1) 1 inci ve 2 nci bölgelerde hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunan işletmelere ait makine ve teçhizatın, işletmenin kendisi veya farklı bir işletme tarafından 31/12/2020 tarihine kadar aşağıdaki tabloda yer alan illere taşınması suretiyle yapılan yatırımlar, asgari yüz kişi istihdam sağlanması koşuluyla, sigorta primi işveren hissesi desteği, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteğinden aynı tabloda belirtilen sürelerde yararlanır.

İller	Yatırım Yeri Tahsisi	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Sigorta Primi Desteği	Gelir Vergisi Stopajı Desteği
Elazığ, Erzincan, Malatya, Sivas	OSB ve EB Dışı	3	-	
	OSB ve EB İçi	3	3	-
Bayburt, Çankırı, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kilis, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sinop, Tokat, Tunceli, Yozgat	OSB ve EB Dışı	4	-	
	OSB ve EB İçi	4	4	-
Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van		5	5	10

(2) Birinci fıkrada belirtilen yatırımın işletmenin kendisine ait makine ve teçhizatı taşıması suretiyle yapılması ve bu yatırımın tamamlanmasından itibaren üç yıl süreyle taşımaya konu makine teçhizatın bulunduğu tesisteki ortalama istihdamın, mevcut istihdam sayısının altına düşmemesi koşuluyla, firma talebine istinaden, sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği, birinci fıkradaki tabloda belirtilen sürelerin iki katı süre ile uygulanır. Mevcut istihdam sayısı olarak, 2019 yılı başından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar taşımaya konu makine ve teçhizatın bulunduğu tesisteki istihdam ortalaması dikkate alınır.

(3) Taşınmaya konu olan makine ve teçhizatın, asgari üç yıl süreyle firma aktifinde kayıtlı olduğu ve anılan bölgelerde fiziki olarak bulunduğu, adına teşvik belgesi düzenlenecek olan firma tarafından yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilir.

(4) Bu maddeye istinaden düzenlenen teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemi Genel Müdürlük, Kalkınma Ajansları veya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri tarafından düzenlenecek nakil tespit raporuna istinaden yapılır.

(5) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) Bu madde kapsamındaki yatırımlarda, mücbir sebep veya fevkalade hal durumları dışında, asgari yüz kişi istihdamın sağlanamadığı aylarda sigorta primi işveren hissesi, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı destekleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 14- (*Ek:RG-9/5/2020-31122*) (1) Deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 11/3/2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibariyle süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen talep edilmesi halinde bir yıla kadar ilave süre verilebilir. Bu fıkra hükmü geçici 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü ile birlikte uygulanmaz

Yürürlük

MADDE 31 - (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 - (1) (*Değişik:RG-14/9/2018-30535*) Bu Karar hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER³

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Aydın	Adana	Afyonkarahisar	Bayburt	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Burdur	Aksaray	Çankırı	Ağrı
Bursa	Bilecik	Düzce	Amasya	Erzurum	Ardahan
Eskişehir	Bolu	Gaziantep	Artvin	Giresun	Batman
İstanbul	Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri Hariç)	Karaman	Bartın	Gümüşhane	Bingöl
İzmir	Denizli	Kırıkkale	Çorum	Kahramanmaraş	Bitlis
Kocaeli	Edirne	Kütahya	Elâzığ	Kilis	Diyarbakır
Muğla	Isparta	Mersin	Erzincan	Niğde	Hakkâri
Tekirdağ	Karabük	Samsun	Hatay	Ordu	Iğdır
	Kayseri	Trabzon	Kastamonu	Osmaniye	Kars
	Kırklareli	Rize	Kırşehir	Sinop	Mardin
	Konya	Uşak	Malatya	Tokat	Muş
	Manisa	Zonguldak	Nevşehir	Tunceli	Siirt
	Sakarya		Sivas	Yozgat	Şanlıurfa
	Yalova				Şırnak
					Van
					Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri

BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE BÖLGELER İTİBARIYLA ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELERİ

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
1	0121, 0122.2 (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 4'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
3	15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
4	17 (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)	Tekstil ürünleri imalatı (Dip notlar 7 ve 12'de belirtilen yatırımlar hariç)	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 2 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 2 milyon TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 2 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 2 milyon TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 1 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 1 milyon TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 1 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 1 milyon TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 1 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 1 milyon TL	500 Bin TL
			Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 2 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 2 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 1 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 1 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 1 Milyon TL	Modernizasyon harici yatırım cinslerindeki kısa elyaf iplikçiliği yatırımlarında 15 Milyon TL, modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ile diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 500 Bin TL
5	18 (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-7/8/2019-30855)	Giyim eşyası imalatı	2 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL
6	19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
7	1911	Derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri İhtisas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	1 Milyon TL	-	-	-	-	-
8	1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
9	20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
10	21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	500 Bin TL
11	24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
12	2412	Kimyasal Gübre ve Azotlu Bileşenlerin İmalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
13	2421	Pestisit (haşarat ilacı) ve diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
14	2423 (Değişik:RG-8/4/2015-29320)	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL
15	2424	Parfüm ile kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
16	2429.1	Patlayıcı madde imalatı	2 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL
17	2511	İç ve dış lastik imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
18	26 (261, 2693.2, 2694.1, 2695.3 ve 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (cam ve cam ürünleri, fırınlanmış kilden kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
19	26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL
20	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL

		hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)							
21	2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam ve cam elyafı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
22	2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4, 2610.5.07, 2691.3	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam, cam elyaf ve camdan elektrik izolatörleri ve seramik yalıtım malzemeleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
23	2691.2, 2691.3, 2693.1	Seramikten yapılan sıhhi ürünler, seramik yalıtım malzemeleri, seramik karo ve kaldırım taşı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
24	2695.1	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	

25	2695.1, 2694.2.01, 2694.3.01	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; inşaat amaçlı beton ürünleri imalatı, kireç, alçı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
26	2695.1, 2699.2.06.30	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı ve ısı veya ses izole edici eşya ve karışımlar	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
27	2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
28	28	Metal eşya	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
29	2812.2, 2813	Merkezi ısıtma radyatörleri ve kazanlarının imalatı, buhar kazanı imalatı (merkezi kalorifer kazanları hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
30	29	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
31	2929	Sınai kalıp	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
32	30 (Değişik: RG-8/4/2015-29320)	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	
33	31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
34	32 (Değişik: RG-8/4/2015-29320)	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	
35	33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	
36	34	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 3 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 2 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 1 Milyon TL	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 1 Milyon TL	500 Bin TL	
37	3530.0.15 (Değişik: RG-8/4/2015-29320)	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	
38	3591 ve 3592	Motosiklet ve bisiklet üretimi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
39	361, 3692, 3693, 3694, 3699.3.02-05, 3699.3.18 (Değişik:RG-22/6/2018-30456)	Mobilya imalatı (sadece plastikten imal edilenler hariç), müzik aletleri imalatı, spor malzemeleri imalatı, oyun ve oyuncak imalatı, kalem imalatı ile çocuk arabaları ve pusetler ile bunların aksam ve parçaları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
40	(Mülga: RG-22/6/2018-30456)								
41	5510.1.01, 5510.2.01,5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	500 Bin TL	
42	5510.3.01	Öğrenci yurtları	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci	500 Bin TL	
43	6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare	1.000 metrekare	1.000 metrekare	500 metrekare	500 metrekare	500 metrekare	
44	6302.0.03	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	
45	80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	
46	8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi	Hastane: 500 Bin TL Huzurevi: 100 kişi	Hastane: 500 Bin TL Huzurevi: 100 kişi	Hastane: 500 Bin TL Huzurevi: 100 kişi	500 Bin TL	
47		Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	
48		Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL	1 Milyon TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	500 Bin TL	
49		Kömür gazı üretimi (sentez gazı)	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL	500 Bin TL	
50	(Değişik: RG-28/2/2019-30700)	Seracılık	20 dekar	20 dekar	10 dekar	10 dekar	10 dekar	5 dekar	

EK-2B İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI⁴ (Değişik:RG-21/8/2020-31220)

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI																														
1. BÖLGE	ANKARA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	22	27	30	32	33	34	35	36	37	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	ANTALYA	1	2	3	4	5	9	10	11	13	14	15	24	27	30	32	33	34	35	37	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	BURSA	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	20	27	29	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	ESKİŞEHİR	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	29	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		
	İSTANBUL	7	14	31	32	34	35	37	42	45	46	48																				
	İZMİR	1	2	3	4	5	8	9	10	11	23	27	30	32	33	34	35	36	37	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	KOCAELİ	1	2	3	4	5	9	10	11	17	21	27	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50				
	MUĞLA	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50			
	TEKİRDAĞ	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI																														
2. BÖLGE	AYDIN	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			
	BALIKESİR	1	2	3	4	5	6	9	10	11	16	20	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	48	50				
	BİLECİK	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			
	BOLU	1	2	3	4	5	6	9	10	11	21	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	ÇANAKKALE (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri hariç)	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	48	49	50					
	DENİZLİ	1	2	3	4	5	6	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	EDİRNE	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	ISPARTA	1	2	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14	15	24	27	28	30	32	33	34	35	36	37	39	41	42	43	44	45	48	50
	KARABÜK	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			
	KAYSERİ	1	2	3	4	5	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50				
	KIRKLARELİ	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	KONYA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	24	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	49	50		
	MANİSA	1	2	3	4	5	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	
	SAKARYA	1	2	3	4	5	9	10	11	21	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50				
	YALOVA	1	2	3	4	5	9	10	11	21	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50				

⁴ 20/8/2020 tarihli ve 2846 sayılı Kararın 18 inci maddesi uyarınca dipnotlar hariç 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI																													
3. BÖLGE	ADANA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	37	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	BURDUR	1	2	3	4	5	8	9	10	11	13	14	15	24	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50
	DÜZCE	1	2	3	4	5	9	10	11	19	21	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50		
	GAZİANTEP	1	2	3	4	5	8	9	10	11	18	27	28	30	32	33	34	35	36	37	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	KARAMAN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	24	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50		
	KIRIKKALE	1	2	3	4	5	9	10	11	17	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50		
	KÜTAHYA	1	2	3	4	5	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	MERSİN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	SAMSUN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	37	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	TRABZON	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	25	27	28	30	32	33	34	35	37	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	RİZE	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	UŞAK	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	ZONGULDAK	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI																												
4. BÖLGE	AFYONKARAHİSAR	1	2	3	4	5	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	AKSARAY	1	2	3	4	5	9	10	11	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50		
	AMASYA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	ARTVİN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	BARTIN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	ÇORUM	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	ELAZIĞ	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	ERZİNCAN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	HATAY	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	KASTAMONU	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	KIRŞEHİR	1	2	3	4	5	9	10	11	17	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50	
	MALATYA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	NEVŞEHİR	1	2	3	4	5	9	10	11	17	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50	
	SİVAS	1	2	3	4	5	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI																															
5. BÖLGE	BAYBURT	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50				
	ÇANKIRI	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	16	17	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	ERZURUM	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50				
	GİRESUN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50				
	GÜMÜŞHANE	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50				
	KAHRAMANMARAŞ	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50			
	KİLİS	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			
	NİĞDE	1	2	3	4	5	6	9	10	11	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50				
	ORDU	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50				
	OSMANİYE	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50				
	SİNOP	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		
	TOKAT	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			
	TUNCELİ	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			
	YOZGAT	1	2	3	4	5	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50					
	BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI / KONULARI																														
6. BÖLGE	BOZCAADA VE GÖKÇEADA İLÇELERİ	1	2	3	41	43	44	45	46	48	50																						
	ADIYAMAN																																
	AĞRI																																
	ARDAHAN																																
	BATMAN																																
	BİNGÖL																																
	BİTLİS																																
	DİYARBAKIR	Aşağıda yer alanlar hariç, diğer yatırımlar bölgesel desteklerden yararlanır.																															
	HAKKARİ																																
	İĞDIR	- Ek-4'te yer alan teşvik edilmeyen veya teşvik edilebilmesi için belirlenen şartları sağlamayan yatırımlar.																															
	KARS	- Enerji üretimine yönelik yatırımlar.																															
	MARDİN	- Müteharrik karakterli yatırımlar (dipnot 11 hükümleri saklı kalmak kaydıyla).																															
	MUŞ	- Belediyeler tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar																															
	SİİRT																																
	ŞANLIURFA																																
ŞIRNAK																																	
VAN																																	

DİP NOTLAR:

1- İstanbul İli hariç olmak üzere Bakanlık tarafından ilan edilen ihtisas organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek ihtisas konusundaki yatırımlar, ilgili bölgede seçilmiş sektörler arasında yer almasa dahi bölgesel desteklerden yararlanır.

2- Turizm yatırım/işletme belgeli özel tesis, yayla/dağ evi ve butik otel yatırımlarında "3 yıldız ve üzeri" şartı aranmaz.

3- 6 ncı bölgede gerçekleştirilecekler ve US-97 Kodu 2102, 2109.1.02, 2109.3, 2109.4 olan üretim konularına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere, sadece kağıt hamurundan başlayan entegre kağıt ve kağıt ürünleri üretimi konusundaki yatırımlar bölgesel desteklerden yararlanabilir.

4- Entegre hayvancılık yatırımlarında;

- 1 inci ve 2 nci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 700 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, damızlık küçükbaş hayvan entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

- 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

5- 6 ncı bölge hariç olmak üzere, gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, ekmek (donuk ekmek ve ekmek hamuru hariç), pirinç, rakı, bira, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz. Ayrıca, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölge illerinin organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek komple yeni yatırım cinsindeki yem üretimi yatırımları bölgesel desteklerden yararlanabilir.

6- Derinin tabaklanmasına yönelik yatırımlar sadece organize sanayi bölgelerinde teşvik edilir.

7- Çuval üretimine yönelik yatırımlar sadece 6 ncı bölge illerinde gerçekleştirilmesi halinde bölgesel desteklerden yararlanır. Dokuma yatırımları ile ilgili olarak 27//2/2019 tarihli ve 798 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 5 inci maddesi hükmü daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır.

8- 6 ncı bölge hariç olmak üzere, I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul İlinde gerçekleştirilecek maden istihraç ve/veya işleme yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.

9- Aşağıda belirtilen yatırım konuları bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır:

a) Müteharrik karakterli araçlar hariç olmak üzere lojistik yatırımları.

b) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımları.

c) Asgari 5 milyon TL tutarındaki havalimanı ve havalimanı yer hizmetleri yatırımları ile liman ve liman hizmetleri yatırımları (yat limanı ve marina dâhil).

ç) İstanbul İli hariç olmak üzere, rafine edilmiş petrol ürünleri yatırımları.

d) 4 üncü ve 5 inci bölgelerde gerçekleştirilecek cam ve cam ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar (çok katlı yalıtım camları hariç).

e) Turizm yatırım veya işletme belgeli deniz turizmi tesis yatırımları.

f) 5 inci bölge illerinde aynı organize sanayi bölgesinde gerçekleştirilecek komple yeni cinsindeki iplik, dokuma ve apreleme konularında her üç yatırım konusunu içeren entegre yatırımlardan, iplik ve dokuma kapasitesinin apreleme kapasitesini aşmaması kaydıyla EK-2A ve EK-4'de belirtilen asgari tutarları ayrı ayrı sağlayan yatırımlar.

g) 4 üncü ve 5 inci bölgelerde gerçekleştirilecek kauçuk ve kauçuk ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar.

ğ) US- 97 kodu 2519.0.04 olan vulkanize edilmiş kauçuktan taşıyıcı kolonlar ve transmisyon kolonları üretimine yönelik yatırımlar (depremde hasar önleyici sismik izolasyon cihazı, epoksi kaplı öngerme halatı vb.)

10-Birden fazla bölgede gerçekleştirilecek bölgesel yatırımlar, görece daha fazla gelişmiş bölgenin desteklerinden yararlanır. Ancak, bölgesel nitelikteki entegrasyon yatırımlarında entegrasyonu oluşturan ve farklı bölgelerde gerçekleştirilecek yatırımlar, ayrı teşvik belgesi düzenlenmesi kaydıyla bulunduğu bölgenin desteklerinden yararlanır.

11- Asgari 5 milyon TL tutarındaki sondaj yatırımları 2 nci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

12- İstanbul ili hariç olmak üzere, kenevir, keten, jüt vb. kabuk liflerin elyaf haline getirilmesi yatırımı ile entegre iplik yatırımları.

EK-3(Mülga:RG-7/8/2019-30855)

**TEŞVİK EDİLMEMEYECİK VEYA TEŞVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLI
YATIRIM KONULARI**

I- TEŞVİK EDİLMEMEYECİK YATIRIMLAR

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

1- (Değişik:RG-9/5/2014-28995) (Değişik:RG-5/3/2015-29286) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi, entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi ve 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölge illerinin organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek komple yeni yatırım cinsindeki yem üretimi hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç).

2- Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).

3- Küp şeker.

4- 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.

5- Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).

6- Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.

7- 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.

8- (Ek:RG-21/8/2020-31220) Tütün ürünleri imalatı.

B. İMALAT, ENERJİ VE MADENCİLİK YATIRIMLARI

1- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.

2- (Değişik:RG-22/6/2018-30456) Kütlü pamuk işleme yatırımları (Iğdır ilinde gerçekleştirilecek asgari 30.000 ton/yıl kapasiteli kütlü pamuk işleme yatırımları hariç).

3- (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) 15 milyon TL altındaki modernizasyon yatırım cinsi dışında kalan kısa elyaf iplikçiliği (İstanbul ili dışındaki illerde gerçekleştirilecek kenevir, keten, jüt vb. kabuk liflerin elyaf haline getirilmesi yatırımı ile entegre iplik yatırımları hariç) yatırımları.

4- (Değişik:RG-15/2/2013-28560) (Değişik:RG-8/4/2015-29320) Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları (19/6/2012 tarihinden önce Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisansı alınmış olan komple yeni ve tevsi yatırımlar ile özgül yakıt tüketimini asgari %15 oranında azaltmaya yönelik modernizasyon cinslerindeki yatırımlar hariç).

5- Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).

6- (Mülga: RG-30/5/2013-28662)

7- Ek-5'de yer alan demir çelik ürünlerinin üretimine yönelik yatırımlar (Ancak, bu üretim konularında aşağıdaki kriterleri birlikte sağlayan işletmeler sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir.

a) Ortaklık yapısındaki bir veya birden fazla tüzel kişinin veya kamu kurum ve kuruluşunun hisseleri toplamının %25 veya daha fazla olmaması.

b) Başka bir işletmenin sermayesinin %25 veya daha fazlasına sahip olmaması.

c) Çalışan sayısı yıllık 250 kişiden az olması.

ç) Yıllık net satış hasılatı 50 milyon Avro veya mali bilançosu değeri 43 milyon Avro karşılığı Türk Lirasını aşmaması.

Bu kriterler, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen belgelere de uygulanabilir).

8- Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar (Ancak, söz konusu modernizasyon yatırımları ile 7 nci maddede belirtilen kriterleri birlikte sağlayan işletmelerin sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik yatırımları sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir).

9- (Ek:RG-21/8/2020-31220) Güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarında; modernizasyon niteliğindeki yatırımlar, 240 KW altı kapasitedeki (çatı dâhil) yatırımlar.

10- (Ek:RG-21/8/2020-31220) Doğal asfalt, bitüm, petrol bitümü, mineral katran veya zift esaslı, bitümlü karışımlar üretimine yönelik yatırımlar.

C. HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve yüksekokul eğitimi ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları dışında kalan eğitim yatırımları.

2- (Değişik:RG-13/10/2012-28440) Poliklinik, muayenehane ve müşterek muayenehane yatırımları.

3- Turizm yatırım/işletme belgeli oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri.

4- Ülke genelinde yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon/radyo yayıncılığı ve baskı, basım, matbaa ve ambalaj yatırımları dışındaki basın ve yayın yatırımları.

5- Sinema salonu yatırımları.

6- Müteahhitlik hizmetleri ve konut üretimine yönelik yatırımlar.

7- Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç).

8- Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dâhil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar.

9- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları.

10- Petrol ürünleri (LPG dâhil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları.

11- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları, mola noktaları.

12- (Değişik:RG-28/4/2018-30405) Lokanta, kafeterya, eğlence yeri, günübirlik tesis (Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırım belgeli günübirlik tesisler hariç), termal kür tesisi ve yüzme havuzu yatırımları.

13- Yat ithali yatırımları.

14- Taşıt kiralama yatırımları.

15- Halı yıkama yatırımları.

16- Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (Yazılım, AR-GE faaliyetleri, veri tabanı faaliyetleri, veri işleme, teknik test ve analiz faaliyetleri, ambalajlama faaliyetleri ile gösteri, sergi ve kongre faaliyetleri hariç).

17- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları.

18- Kapalı alanı 500 m²'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları.

19- Komple yeni ve tevsi niteliğindeki tersane yatırımları.

II- TEŞVİKİ BELİRLİ SARTLARA BAĞLI YATIRIM KONULARI

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

1- Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.

2- Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.

3- Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem.

4- Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem.

5- Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dâhil) 1.000 küçükbaş/dönem şartı aranır.

B. İMALAT SANAYİ

1- (Mülga: RG-22/6/2018-30456)

2- Hazır beton yatırımlarında asgari 100 m³/saat ve üzerindeki komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

C. HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 5.000 m² olan entegre lojistik yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Karayolu taşımacılığı yatırımları için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi gerekir. Söz konusu teşvik belgeleri kapsamına yük taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez.

2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolun ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

4- Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

5- Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m², kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2500 olması şartı aranır.

6- (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) Spor tesisi yatırımlarında asgari 15 milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

7- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dâhil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dâhil edilmez.

8- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 50 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

9- Uydu, telsiz, kablo vb. iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımlarında nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

10- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.

11- Sadece vinç hizmetlerine yönelik yatırımlarda her bir vinç için asgari 100 ton kaldırma kapasitesi aranır. 500 ton kaldırma kapasitesinin altında kullanılmış vinç ithaline izin verilmez.

12- Çamaşır yıkama ve kurutma yatırımlarında asgari 2 milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

13- Yat inşa yatırımlarında teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.

DEMİR ÇELİK YATIRIMLARI

(a) Pik demir ve demir alaşımları: çelik üretimi için pik demir, döküm ve diğer pik demir, yüksek manganlı pik ve yüksek karbonlu ferro-manganez, (diğer demir alaşımları hariç olmak üzere);

(b) Ham ve yarı mamul demir, vasıfsız çelik veya vasıflı çelik ürünleri: ingota dökülmüş veya dökülmemiş sıvı çelik; dövme işlemi yapılacak yarı mamul ürünler için ingotlar dâhil olmak üzere: blumlar, kütükler ve slablar; levha çubukları ve teneke kaplı sac çubuklar; sıcak haddelenmiş geniş kangallar, (küçük ve orta ölçekli dökümhanelerde sıvı çelik dökümü ve üretimi hariç olmak üzere);

(c) Sıcak haddelenmiş demir, vasıfsız çelik veya vasıflı çelik ürünleri: raylar, traversler, bağlama sacları, taban sacları, kirişler, 80 mm ve üzeri ağır profiller, palplanşlar, 80 mm'nin altında olan çubuklar ve profiller ve 150 mm'nin altında olan yassı mamuller, filmaşın, yuvarlak ve kare borular, sıcak haddelenmiş çember ve şerit (tüp şerit dâhil), sıcak haddelenmiş levha (kaplanmış veya kaplanmamış), kalınlığı 3 mm ve üzerinde olan saclar ve levhalar, 150 mm ve üzerinde olan universal saclar, (tel ve tel ürünleri, parlatılmış çubuklar ve dökme demir hariç olmak üzere);

(ç) Soğuk haddelenmiş ürünler: teneke kaplı sac, kalay kurşun alaşımı kaplı sac, siyah sac, çinko kaplı levhalar, diğer kaplanmış levhalar, soğuk haddelenmiş levhalar, elektrik malzemeleri üretiminde kullanılan levhalar, teneke kaplı sac şeritler, soğuk haddelenmiş sac, kangal ve şerit olarak;

(d) Borular: tüm dikişsiz çelik borular, çapı 406,4 mm'nin üzerindeki kaynaklı çelik borular.

EK-6 (Ek: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)

**4. BÖLGE DESTEKLERİNDEN FAYDALANABİLECEK ORTA-YÜKSEK
TEKNOLOJİLİ YATIRIM KONULARI**

24 (2423 hariç)	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı (İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı hariç)
29	B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı
31	B.Y.S. Elektrikli Makine Ve Cihazların İmalatı
34	Motorlu Kara Taşıtları İmalatı
352	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ile Vagonlarının İmalatı
359	B.Y.S. Ulaşım Araçları İmalatı

ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN YARARLANABİLECEK İLÇELER

Ankara	Çamlıdere	
	Bala	
	Haymana	
Adana	Yumurtalık	
	İmamoğlu	
	Karataş	
	Karaisalı	
	Tufanbeyli	
	Aladağ	
	Feke	
	Saimbeyli	
	Afyonkarahisar	Kızılören
		İhsaniye
Bayat		
Sinanpaşa		
Hocalar		
Çobanlar		
Aksaray	Ortaköy	
	Sarıyahşi	
	Eskil	
	Ağaçören	
	Güzelyurt	
	Gülağaç	
Amasya	Göynücek	
	Hamamözü	
Antalya	Gündoğmuş	
Aydın	Kuyucak	
	Germencik	
	Karacasu	
	Sultanhisar	
	Köşk	
	Buharkent	
	Yenipazar	
	İncirliova	

⁵ 20/8/2020 tarihli ve 2846 sayılı Kararın 18 inci maddesi uyarınca 1/1/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

	Bozdoğan
	Koçarlı
	Karpuzlu
Balıkesir	Savaştepe
	Dursunbey
	Sındırgı
	Havran
	Kepsut
	İvrindi
	Balya
Bartın	Kurucaşile
Bilecik	Gölpazarı
	İnhisar
	Yenişehir
Bolu	Yeniçağa
	Mudurnu
	Göynük
	Seben
	Kıbrısçık
	Dörtdivan
Burdur	Kemer
	Ağlasun
	Cavdır
	Çeltikçi
	Yeşilova
	Altınyayla
Bursa	Harmancık
	Keles
	Büyükorhan
Çanakkale	Bayramiç
	Yenice
Çankırı	Bayramören
Çorum	Ortaköy
	Boğazkale
	Uğurludağ
	Mecitözü
	Bayat
	Laçın

Denizli	Babadağ
	Kale
	Beyağaç
	Baklan
	Güney
	Çameli
Düzce	Çilimli
	Kaynaşlı
	Cumayeri
	Gölyaka
	Yığılca
Edirne	Enez
	İpsala
	Meriç
	Lalapaşa
Elazığ	Kovancılar
	Karakocan
	Alacakaya
	Maden
	Palu
	Baskil
	Sivrice
	Arıcak
Erzincan	Otlukbeli
	Tercan
	Çayırlı
Erzurum	Horasan
	Hınıs
	Şenkaya
	Çat
	Köprüköy
	Tekman
	Karaçoban
	Karayazı
Eskişehir	Alpu
	Günyüzü
	Han
Gaziantep	Nizip

	İslahiye
	Oğuzeli
	Nurdağı
	Karkamış
	Araban
	Yavuzeli
Hatay	Arsuz
	Reyhanlı
	Yayladağı
	Hassa
	Kumlu
	Altınözü
Isparta	Şarkikaraağaç
	Aksu
	Gelendost
	Sütçüler
İzmir	Bayındır
	Beydağ
	Kiraz
Karabük	Eskipazar
	Yenice
	Ovacık
	Eflani
Karaman	Kazımkarabekir
	Başyayla
	Sarıveliler
	Ayrancı
Kastamonu	Daday
	Cide
	İhsangazi
	Hanönü
	Azdavay
	Pınarbaşı
	Şenpazar
	Doğanyurt
Kayseri	İncesu
	Felahiye
	Yahyalı

	Bunyan
	Yeşilhisar
	Pınarbaşı
	Sarıođlan
	Tomarza
	Sarız
	Akkışla
Kırıkkale	Karakeçili
	Delice
	Keskin
	Sulakyurt
	Balışeyh
	Celebi
Kırklareli	Demirköy
	Pehlivan köy
	Koçaz
Kırşehir	Akpınar
	Çiçekdağı
	Boztepe
	Akçakent
Kilis	Musabeyli
	Polateli
Konya	Kulu
	Sarayönü
	Hadim
	Taşkent
	Güneysınır
	Hüyük
	Kadınhanı
	Dođanhisar
	Tuzlukçu
	Yalıhüyük
	Bozkır
	Derebucak
	Altınekin
	Çeltik
	Yunak
	Derbent

	Halkapınar
	Emirgazi
	Ahırlı
Kütahya	Domaniç
	Hisarcık
	Şaphane
	Pazarlar
	Dumlupınar
	Altıntaş
	Çavdarhisar
	Aslanapa
	Hekimhan
Malatya	Doğanşehir
	Akçadağ
	Yazıhan
	Doğanyol
	Arguvan
	Kuluncak
	Kale
	Pütürge
	Saruhanlı
Manisa	Köprübaşı
	Ahmetli
	Gölmarmara
	Selendi
	Aydıncık
Mersin	Mut
	Gülnar
	Seydikemer
Muğla	
Nevşehir	Derinkuyu
	Acıgöl
Niğde	Altunhisar
	Çiftlik
Osmaniye	Sumbas
Rize	Hemşin
	Güneysu
	İyidere
	Derepaazarı

	İKizdere
	Kalkandere
	Çamlıhemşin
Sakarya	Kaynarca
	Ferizli
	Karapürçek
	Taraklı
Samsun	Kavak
	Havza
	Alacam
	Yakakent
	Vezirköprü
	Salıpazarı
	Asarcık
	Ayvacık
Sinop	Dikmen
Sivas	Akıncılar
	Zara
	Gölova
	Kangal
	Ulaş
	Altınyayla
	Hafik
	Yıldızeli
	Koyulhisar
Trabzon	Çarşıbaşı
	Araklı
	Şalpazarı
	Dernekpazarı
	Tonya
	Köprübaşı
	Hayrat
	Düzköy
Uşak	Banaz
	Karahallı
	Sivaslı
Yozgat	Aydıncık
Zonguldak	Kilimli

Gökçebey